

Мартинюк Ростислав

студент гр. ОА 61м спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі УкраїнкиНауковий керівник: Матвійчук І. О., к.е.н.,
старший викладач кафедри обліку і аудиту

ОЦІНКА ТЕНДЕНЦІЙ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ ТА ПОЛЬЩІ

Економічний, а відтак і соціальний розвиток будь-якої держави залежить від рівня ефективності функціонування суб'єктів господарської діяльності різних форм власності, оскільки наповнення бюджетів різних рівнів найбільш залежить від податків, сплачених саме підприємствами. У зв'язку з цим виникає необхідність регулярної оцінки та аналізу їх фінансово-економічного стану, що дозволяє вчасно вжити необхідних заходів у разі виникнення внутрішніх проблем на підприємстві. Така інформація є надважливою і для контрагентів, інвесторів, банків-кредиторів, страхових компаній та інших партнерів - суб'єктів як вітчизняного, так і зарубіжного ринкового середовища. Погіршення фінансово-економічних показників переважно супроводжується збільшенням боргового навантаження, що може призвести до втрати платоспроможності, а в майбутньому до згортання діяльності як такої, тобто виникає ризик банкрутства. Саме діагностика фінансового стану підприємства покликана унеможливити банкрутство шляхом надання об'єктивних оцінок фінансово-економічної безпеки. Сучасна ситуація в економічному середовищі України свідчить про суттєвих негаразди в цій сфері. Хоча сам факт банкрутства суб'єктів господарювання притаманний ринковій економіці, але кількість збанкрутілих підприємств і темпи цього процесу повинні бути предметом постійного аналізу з боку управлінських структур і впровадження системи необхідних заходів з метою зменшення та стабілізації таких ситуацій. Наприклад, кількість підприємств-банкрутів в Україні значно більша, ніж в економіці Польщі. У таблиці 1 наведено динаміку кількості підприємств, визнаних банкрутами в Україні та Польщі.

Таблиця 1

Кількість підприємств банкрутів в Україні та Польщі*

Роки	Кількість підприємств визнаних банкрутами в Україні	Кількість підприємств визнаних банкрутами у Польщі	Зміна до попереднього року в Україні		Зміна до попереднього року у Польщі	
			Абсолютне значення, кількість підприємств	Відносне значення, %	Абсолютне значення, кількість підприємств	Відносне значення, %
2012	3614	681	-	-	-	-
2013	4086	710	472	13,06	29	4,26
2014	6743	880	2657	65,03	170	23,94
2015	4628	888	-2115	-31,37	8	0,91
2016	3359	807	-1269	-27,42	-81	-9,12
2017	2096	750	-1263	-37,6	-57	-7,06
2018	1524	606	-572	-27,29	-144	-19,20

* сформовано та розраховано автором на підставі даних [1; 2]

Дані представлені у таблиці. свідчать, що кількість підприємств банкрутів в Україні є суттєво більшою ніж у сусідній Польщі, хоча з 2015 року в Україні та з 2016 у Польщі,

спостерігається позитивна динаміка, зменшення таких підприємств. Слід зауважити, що динаміка щодо зменшення підприємств банкрутів в Україні є значно вищою ніж у Польщі, так, наприклад у 2017 році показник вітчизняних підприємств зменшився на 37,6%, у Польщі лише на 7,06%. Позитивна тенденція прослідковується і у відношенні кількості підприємств банкрутів в Україні до кількості у Польщі, у 2012 році таких було у більш ніж 5 разів більше ніж у Польщі, а у 2018 році лише у 2,5 рази та все ж така кількість залишається занадто великою.

Наведена статистика свідчить про наявність суттєвих проблем в сфері підприємницької діяльності в Україні, зокрема, і внаслідок негативного впливу факторів (чинників), аналізованих в попередньому підрозділі. Однак ця інформація свідчить і про необхідність постійного професійного спостереження за фінансово-економічним станом підприємства з метою передбачення ознак кризи і попередження її розвитку.

В економіко-математичній теорії і практиці напрацьовано багато результативних методів та відповідного інструментарію, який дозволяє вчасно «бути озброєним». Зокрема, досвід використання сучасних дискримінантних багатофакторних моделей свідчить про доцільність їх застосування не тільки для оцінки реального фінансового стану підприємства, а й для моделювання майбутнього ризику банкрутства в процесі розвитку. Прогнозування небезпеки кризових явищ у підприємницькій діяльності є актуальною проблемою для суб'єктів господарювання в будь-якій країні, що зумовлює потужний розвиток досліджень в сфері економіко-математичного моделювання, спрямованого на пошук дієвих методів оцінювання ступеню ризику банкрутства та шляхів його уникнення або зменшення наслідків.

Список використаних джерел

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Centralny Ośrodek Informacji Gospodarczej [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://www.coig.com.pl>.

УДК 657:334.72

Мотика Анна

*студентка гр. ОА Ібмс спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Фатенок-Ткачук А. О., к.е.н.,
доцент кафедри обліку і аудиту*

ОБЛІКОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВІДШУКАННЯ РЕЗЕРВІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Облік підприємств у сучасних умовах стикається із недостатністю та невизначеністю знань про умови і процеси, які відбуваються на підприємстві, що передбачає формування фінансових резервів – одного з способів реакції на ризик.

Фінансовий зміст цільове використання та формування фінансових резервів зумовлює потребу в розгляді питання, адже відсутність чіткого визначення сутності, доцільності і створення часто призводить до пошуку хибних джерел та нецільового використання.

Підприємства державної форми власності і деякі акціонерні товариства утворюють за рахунок прибутку, який залишається в їх розпорядженні, фонди економічного стимулювання: фонд розвитку виробництва; фонд соціального розвитку; фонд матеріального заохочення. Причому на державних підприємствах держава-власник стимулює колектив підприємства до більш інтенсивної праці.

Приватні підприємства, більшість спільних підприємств і акціонерних товариств фонду матеріального заохочення не створюють. Стимулювання кращого ставлення до праці тут